

บทคัดย่อ

การศึกษาเรื่อง “ปัจจัยที่ก่อให้เกิดความเครียดในการทำงาน ความสามารถในการเผชิญและฟื้นฟ้อุปสรรค และความเครียดทั่วไปที่ส่งผลต่อผลการปฏิบัติงานของพนักงานรัฐวิสาหกิจ กรณีศึกษา องค์การเภสัชกรรม” มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาผลของปัจจัยส่วนบุคคล ปัจจัยที่ก่อให้เกิดความเครียดในการทำงาน ความสามารถในการเผชิญและฟื้นฟ้อุปสรรค และความเครียดทั่วไป ที่ส่งผลต่อผลการปฏิบัติงานของพนักงานรัฐวิสาหกิจ องค์การเภสัชกรรม

กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้เป็นพนักงานรัฐวิสาหกิจ องค์การเภสัชกรรม จำนวน 158 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถาม จำนวน 4 ส่วน ประกอบด้วย แบบสอบถามข้อมูลลักษณะส่วนบุคคล แบบสอบถามวัดปัจจัยที่ก่อให้เกิดความเครียดในการทำงาน แบบสอบถามความสามารถในการเผชิญและฟื้นฟ้อุปสรรค แบบสอบถามวัดความเครียดทั่วไป สถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมติฐาน ได้แก่ วิเคราะห์ค่าความถี่ (Frequency) ร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ยเลขคณิต (Mean) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) การทดสอบค่าที (t-test) และการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One Way ANOVA) ผลการศึกษารูปได้ดังนี้

1. กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นเพศหญิงมากกว่าเพศชาย ประกอบด้วยเพศหญิง คิดเป็นร้อยละ 80.38 และเพศชาย คิดเป็นร้อยละ 19.62 ส่วนใหญ่มีช่วงอายุระหว่าง 30 ปี ถึง 40 ปี คิดเป็นร้อยละ 36.08 และช่วงอายุต่ำกว่า 30 ปี คิดเป็นร้อยละ 32.91 ช่วงอายุระหว่าง 41 ปี ถึง 50 ปี คิดเป็นร้อยละ 22.15 ช่วงอายุที่มีจำนวนน้อยที่สุดคือ ช่วงอายุมากกว่า 50 ปีขึ้นไป คิดเป็นร้อยละ 8.86 กลุ่มตัวอย่างมีสถานภาพโสด คิดเป็นร้อยละ 70.25 และมีสถานภาพสมรส ม่าย หรือหย่าร้าง คิดเป็นร้อยละ 29.75 กลุ่มตัวอย่างมีวุฒิการศึกษาในระดับปริญญาตรี คิดเป็นร้อยละ 59.49 และวุฒิการศึกษาในระดับสูงกว่าปริญญาตรี คิดเป็นร้อยละ 40.51 กลุ่มตัวอย่างสังกัดสายโรงงาน คิดเป็นร้อยละ 90.51 และสังกัดสายสำนักงาน คิดเป็นร้อยละ 9.49 กลุ่มตัวอย่างเป็นพนักงานระดับปฏิบัติการ คิดเป็นร้อยละ 63.92 และดำรงตำแหน่งบริหาร คิดเป็นร้อยละ 36.08 มีระยะเวลาปฏิบัติงานตามลำดับ คือ ช่วงระยะเวลา 5 ปี ถึง 15 ปี คิดเป็นร้อยละ 46.20 ระยะเวลาปฏิบัติงานต่ำกว่า 5 ปี คิดเป็นร้อยละ 27.85 ระยะเวลาปฏิบัติงาน 16 ปี ถึง 25 ปี คิดเป็นร้อยละ 19.62 และระยะเวลาปฏิบัติงานมากกว่า 25 ปี คิดเป็นร้อยละ 6.33

2. จากการวิเคราะห์ระดับปัจจัยที่ก่อให้เกิดความเครียดในการทำงาน พบว่าพนักงานมีการรับรู้ปัจจัยที่ก่อให้เกิดความเครียดในทุกด้านอยู่ในระดับน้อย โดยมีค่าเฉลี่ยด้านลักษณะงาน 1.9051 ด้านสัมพันธภาพกับบุคคลอื่นในการปฏิบัติงาน 1.5759 ด้านโครงสร้างและ

บรรยากาศองค์การ 1.5633 ด้านความสำเร็จและก้าวหน้าในงาน 1.3861 และด้านบทบาทหน้าที่ 1.3165 ตามลำดับ

3. จากการวิเคราะห์ระดับความสามารถในการเผชิญปัญหาและฟันฝ่าอุปสรรคพบว่า พนักงานมีระดับความสามารถในการเผชิญปัญหาและอุปสรรคโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง โดยมีค่าเฉลี่ย 2.6392 เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่าพนักงานมีความสามารถในการเผชิญและฟันฝ่าอุปสรรคทุกด้านอยู่ในระดับปานกลาง ตามลำดับดังนี้ ด้านการควบคุมมีค่าเฉลี่ย 2.7595 ด้านผลกระทบ มีค่าเฉลี่ย 2.6139 ด้านความอดทนมีค่าเฉลี่ย 2.4747 และด้านสาเหตุและความรับผิดชอบ มีค่าเฉลี่ย 2.4177

4. จากการวิเคราะห์ระดับความเครียดทั่วไป พบว่า พนักงานมีความเครียดทั่วไปอยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ย 1.9177

5. ผลการวิจัยปรากฏดังนี้

5.1 ปัจจัยส่วนบุคคลได้แก่ เพศ อายุ สถานภาพสมรส วุฒิกิจการศึกษา หน่วยงานที่สังกัด การดำรงตำแหน่ง ระยะเวลาปฏิบัติงาน ที่แตกต่างกันส่งผลต่อผลการปฏิบัติงานไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

5.2 ปัจจัยที่ก่อให้เกิดความเครียดในการทำงานด้านลักษณะงานที่แตกต่างกัน ส่งผลต่อผลการปฏิบัติงานของพนักงานแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

5.3 ปัจจัยที่ก่อให้เกิดความเครียดในการทำงานด้านบทบาทหน้าที่ที่แตกต่างกัน ส่งผลต่อผลการปฏิบัติงานของพนักงานแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

5.4 ปัจจัยที่ก่อให้เกิดความเครียดในการทำงานด้านสัมพันธภาพกับบุคคลอื่นในการปฏิบัติงานที่แตกต่างกันส่งผลต่อผลการปฏิบัติงานของพนักงานแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001

5.5 ปัจจัยที่ก่อให้เกิดความเครียดในการทำงานด้านความสำเร็จและก้าวหน้าในงานที่แตกต่างกันส่งผลต่อผลการปฏิบัติงานของพนักงานแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

5.6 ปัจจัยที่ก่อให้เกิดความเครียดในการทำงานด้านโครงสร้างและบรรยากาศองค์การที่แตกต่างกันส่งผลต่อผลการปฏิบัติงานของพนักงานแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001

5.7 ความสามารถในการเผชิญและฟันฝ่าอุปสรรคที่แตกต่างกัน ส่งผลต่อผลการปฏิบัติงานของพนักงานแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001

5.8 ความเครียดทั่วไปที่แตกต่างกัน ส่งผลต่อผลการปฏิบัติงานแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01